

mere lempelig overfor den Slags Bygninger, jeg den Gang omtalte, og som det forekommer mig, der er al mulig Grund til at begunstige, nemlig de saakaldte virkelige Arbejderboliger, det vil sige Arbejderboliger, der ere stiftede af Foreninger, som i den Henseende mere maa siges at træde i Belgjorenhedens Tjeneste end at søge at bringe Renteudbytte for sig selv. Naar man har en Forvisning om, at en Række Bygninger ere opførte af et Arbejderbolig-Selskab paa denne Maade, og naar man har Forvisning om, at der ikke tages anden Indtægt end i alt Fald en passende Rente af Indskudskapitalen, saa tror jeg, der er Grund til at sige, at selv om de Grændser, der her ere satte i Retning af Kvadratalen eller i Retning af Taxation, overskrides, saa bør saadanne Bygninger være frie for Bygningsafgift. Jeg skulde for mit Vedkommende være tilfreds, naar man siger, at de skulde kunne fritages ved ministeriel Resolution, idet det jo ganske vist altid vil bero paa en Undersøgelse af vedkommende Ministerium, om den hele Forening træder frem i en saadan Form, at det fuldt og klart erkjendes, at den har den Karakter, som jeg har paapeget. Jeg tror, det vil være til Nytte netop i sanitær Henseende, at man ikke ved saadanne Boliger tager det saa noie med nogle, saa Kvadratalen; thi saadanne Boliger, som til en vis Grad fremtræde som Monsterboliger for smaa Forhold, kunne meget let komme til med nogle saa Kvadratalen at overskride den Grændse, der er sat her, og dog stifte en uvurderlig Nytte ved at være sunde og vel indrettede. Jeg vil altsaa haabe paa nogen Tilslutning, naar jeg ved 2den Behandling, som det foreløbig er min Afgt, vil forsøge paa at stille en lille Ændring i denne Henseende. Det var væsentlig det, jeg havde at udtale; men ved at læse Lovforslaget igjennem, har der paatrængt sig mig et Par Bemærkninger, som jeg ikke vil undlade at gjøre ved denne første Behandling. Den ene staar vistnok noget i Forbindelse med de Bemærkninger, som den ærede sidste Taler (Th. Nielsen) gjorde, men rigtignok, saavidt jeg opfattede ham, i modsat Retning, om, hvorledes den Fritagelse, her er Tale om, stiller sig til § 71 i Loven af 29de

December 1857 om Haandværks- og Fabrikdrift, om nemlig Meningen er den, at den Ophævelse af Fritagelsen for Bygningsafgift, som i den nævnte Paragraf er bestemt for Bygninger, der benyttes af Haandværkere og bunden Næring paa Landet, ikke skal kunne finde Anvendelse paa de Bygninger, som her er Tale om, saafremt en Haandværkers Værksted kan indbefattes i de 120 Kvadratalen, som der er Tale om skal udgjøre den afgiftsfrie Beboelse paa Landet; eller, hvis den ikke kan det, saa dog paa anden Maade Beboelsesleiligheden for sig alligevel ikke medtages. Mit Spørgsmaal er, om Loven er at forstaa saaledes, at en Beboelsesleilighed paa Landet, der ikke er over 120 Kvadratalen, skal være fritagen for Bygningsafgift, selv om de 120 Kvadratalen ikke i strikte Forstand ere Beboelse, men tillige f. Ex. Værksted for en Haandværker. Det staar ikke klart for mig, og det forekommer mig, at Lovudkastet, hvis det skal forstaaes saaledes, tildels gjør et Indgreb i Næringsloven, saaledes som den nu engang er bleven affattet. Derfor vilde jeg mene, at det, som der burde være Tale om her, var kun egentlig og udelukkende Beboelsesleilighed, at kun naar Leiligheden var Beboelsesleilighed, skulde Fritagelsen indtræde. Der er dernæst et andet lille Punkt, jeg vilde bevære med Hensyn til Affattelsen. Ifølge § 2 udvides Friheden for Bygningsafgiften til at gjælde for Steder i Kjøbstæderne, der til Brandforsikkring ikkun ere vurderede til 700 Rd. og derunder, og for Steder paa Landet, der til Brandforsikkring ikkun ere vurderede til 500 Rd. og derunder. Men saaledes som Brandforsikringen nu allerede er ordnet for Landet ved Loven af 23de April 1870 og om 3 Mar vil blive ordnet for Kjøbstæderne efter Loven af 14de Mai 1870, er jo Forsikringen i den saakaldte almindelige Brandforsikkring for Landet og for Kjøbstæderne ikke længere en tvungen Sag paa Landet og vil om 3 Mar ikke være det i Kjøbstæderne. Nu siger rigtignok Forordningen af 1ste Oktober 1802 i sin § 36, at selv naar Bygningerne ikke ere forsikrede i den almindelige Brandforsikkring, skal der dog foretages en Taxation; men for det Første er denne Taxation af Bygninger,